T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/593
KARAR NO : 2023/174
KARAR TR : 27/02/2023

ÖZET: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca verilen sigorta prim borçlarına dayalı ödeme emrinin iptaline ilişkin davanın, aynı Kanun'un 88. maddesi uyarıncaADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ş. B
Vekilleri : Av. T. U, Av. S. T
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. F. S

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, tasfiye halindeki ticaret şirketinin asıl borçlusu olduğu sigorta prim borçları ile ferilerinin tahsili maksadıyla bir dönem şirket ortağı olan davacı adına düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **İstanbul Anadolu 21. İş Mahkemesi 16/11/2021 tarih ve E.2021/97, K.2021/462 sayılı kararı** ile, *"5510 sayılı Kanun'un 102/4.maddesi gereğince idari para cezalarına ilişkin tahsil işlemlerinde idari yargının görevli olduğu"* gerekçesiyle yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiştir. Bu karar, istinaf edilmeksizin 14/06/2022 tarihinde kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **İstanbul 13. Vergi Mahkemesi 02/09/2022 tarih ve E.2022/1625, K.2022/1845 sayılı kararı**ile, *"Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanmak suretiyle düzenlenecek ödeme emrine karşı açılacak davalara bakma görevinin 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi uyarınca iş mahkemesinde olduğu"* gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir. Bu karar, istinaf edilmeksizin 11/10/2022 tarihinde kesinleşmiştir.

5. Davacı vekilinin ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemli başvurusu üzerine İstanbul 13. Vergi Mahkemesinin 12/10/2022 tarih ve E.2022/1625 sayılı üst yazısı ile dava dosyası ve adli yargı yeri kararı Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun*"Primlerin ödenmesi"* başlıklı 88. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. Cumhurbaşkanı, Kurumun 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacakları için anılan Kanunun 48/A maddesini; en az üç yıl süreyle prim yükümlüsü olup son üç yıl içerisinde verilmesi gereken bildirgeleri kanuni sürelerinde vermiş olanlardan başvuru tarihi itibarıyla vadesi bir yılı geçmemiş borcunu borç ödemede hüsnüniyet sahibi olmasına rağmen ödeyememiş olanlar hakkında uygulatmaya ve uyumlu prim borçlularını belirlemeye yetkilidir. 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine göre Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince reddiyat yapılması durumunda anılan maddenin birinci fıkrasına göre yapılacak mahsuptan sonra Kurumun prim ve diğer alacaklarından muaccel olanlara mahsup yapılır. Kurumun tahsil ettiği prim ve diğer alacaklardan reddi icap edenler, istihkak sahiplerinin Kuruma olan muaccel borçlarına mahsubundan

sonra Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan muaccel borçlara mahsup edilmek üzere reddolunur. Bu suretle yapılan ödemelerde, reddedilen tutarın Kuruma ve/veya alacaklı tahsil dairesinin hesabına geçtiği tarihte ödeme yapılmış sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Kurum tarafından müştereken belirlenir.

Kurum, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakları hariç olmak üzere her türlü alacağın teminatını teşkil etmek üzere Yeni Türk Lirası ve/veya yabancı para birimi üzerinden ticari işletme, taşınır ve/veya taşınmaz rehni dahil olmak üzere her türlü teminat almaya yetkilidir.

Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve diğer alacakları amme alacağı niteliğinde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf olduğu her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz.

Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz."

7. Aynı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

8. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 37. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

9. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Havva AYDINLI, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 27/02/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyası ile kesinleşme şerhini havi adli yargı kararının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

10. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

11. Dava, tasfiye halindeki ticaret şirketinin asıl borçlusu olduğu sigorta prim borçları ile ferilerinin tahsili maksadıyla bir dönem şirket ortağı olan davacı adına düzenlenen ödeme emrinin iptali isteminden ibarettir.

12. Anılan mevzuat hükümleri uyarınca, davalı Kurumun alacağına dayalı ödeme emrinin iptal edilmesi istemiyle açılan davada, ödeme emrine dayanak kurum alacaklarının idari para cezası olmadığı ve bu nedenle somut olayda adli yargı kararı gerekçesindeki 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükmünün uygulanmayacağı, aynı Kanun'un 88. maddesi uyarınca Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsiline yönelik 6183 sayılı Kanun'un uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde iş mahkemelerinin, dolayısıyla adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

13. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul Anadolu 21. İş Mahkemesinin 16/11/2021 tarih ve E.2021/97, K.2021/462 görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B.İstanbul Anadolu 21. İş Mahkemesinin 16/11/2021 tarih ve E.2021/97, K.2021/462 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

27/02/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Doğan	Eyüp	Havva
TOPAL	AĞIRMAN	SARICALAR	AYDINLI

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN